

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑
 เลขที่รับ ๒๙๔
 วันที่ ๔ ต.ค. ๒๕๖๕ เวลา
 กอก. กสส. กณ. กษ. กษ. กส.
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๑

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว ๑๖๙๔

๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงแก้ไขคู่มือการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ ศธ ๐๓๐๑/๑๙๕๕
 ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓ แผ่น
 ๒. บัญชีเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 โดยครอบครัว จำนวน ๓ แผ่น

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 เลขที่รับ ๑๙๒
 วันที่ ๔ ต.ค. ๒๕๖๕
 รุกรา สวัสดิการฯ
 กิจกรรมร. กิจกรรมพิเศษ
 ส่งเสริมคุณภาพ อื่นๆ

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ ขอรื้อว่า กรณีผู้ไม่มีสัญชาติไทย
 และไม่มีทะเบียนบ้านสามารถยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวให้กับบุตร ตามกฎกระทรวง
 ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้หรือไม่ อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสภาการศึกษาแล้ว ขอแจ้งว่า

ข้อกฎหมาย/แนวทางการปฏิบัติ

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒
 มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย
 จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น
 ได้อย่างมีความสุข
 มาตรา ๑๒ นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว
 องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
 มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗
 ข้อ ๒ ให้ครอบครัว ซึ่งประสงค์จะจัดการศึกษายื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาต่อสำนักงาน
 คำขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
 (๓) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของครอบครัวและผู้เรียน
 ข้อ ๓ ให้สำนักงานเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษาให้คณะกรรมการพิจารณาโดยเร็ว
 และแจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตจัดการศึกษาแก่ครอบครัวที่ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาภายในสามสิบวัน
 นับแต่วันที่รับคำขออนุญาตจัดการศึกษาตามข้อ ๒
- กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน
 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานหรือไปยังสภาการศึกษาโดยตรง
- มติสภาการศึกษาในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

/ข้อพิจารณา...

ข้อพิจารณา

สภาการศึกษามีความเห็นในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ได้ระบุไว้ เพื่อลดจำนวนเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาและเป็นการช่วยเหลือรัฐในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กได้รับการศึกษา เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ ได้กำหนดว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย บุคคลต่างชาตินั้นจึงไม่อาจจัดการศึกษาได้ จากพระราชบัญญัติทั้งหลายดังกล่าว กฎหมายมีเจตนารมณ์ชัดเจนในการระบุตัวผู้เรียนว่าผู้เรียนต้องมีสัญชาติไทย ประกอบกับกฎหมาย ของประเทศไทยได้อนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยสามารถเข้ารับ การศึกษาได้ในโรงเรียนของรัฐ ดังนั้น การจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงดำเนินการได้เฉพาะผู้ที่เป็นคนไทย ในกรณีนี้ สภาการศึกษาจึงมีมติว่า การจัดการศึกษาจะต้อง ดำเนินการภายใต้กฎหมายของประเทศไทย ประกอบกับกฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ยื่นเอกสารอื่นในการยื่น คำขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวแทนทะเบียนบ้าน ดังนั้น ครอบครัวที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย จึงไม่สามารถยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว แต่ผู้เรียนสามารถเข้ารับการศึกษា ขั้นพื้นฐานโดยวิธีอื่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ฉะนั้นแล้ว หากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครอบครัวจากบุคคลต่างชาติหรือผู้แทนของบุคคลต่างชาติ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำคำขออนุญาต จัดการศึกษาดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พร้อมทำความเข้าใจและแนบคำวินิจฉัย ของสภาการศึกษาในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ให้คณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้มีอำนาจตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ พิจารณาต่อไป

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตทราบ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติประกอบการเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารายกรณีอื่นต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ที่ขัดต่อมติสภาการศึกษาในกรณีนี้ด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพัฒนา พัฒนทวีตล)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๕๗